

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4CoP/19/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3816216448
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Martináková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2017:3816216448.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivety Martinákovvej a sudkýň JUDr. Olgy Lichnerovej a JUDr. Alice Beňovej vo veci starostlivosti o maloletú K. K., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, dieťa rodičov F. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X., J. L. XX a E. K., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom X., J. L. XX, o návrhu starých rodičov E. K., nar. XX.X.XXXX a E. K., nar. XX.X.XXXX, obaja bytom X., Z. XX/X, za účasti prokurátora Okresnej prokuratúry Prievidza, o zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti starým rodičom, o odvolaní kolízneho opatrovníka proti uzneseniu Okresného súdu Prievidza č. k. 12P/69/2016-54 zo dňa 30. januára 2017, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **z r u š u j e** a vec mu **v r**
a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie výrokom I. zveril maloletú K. K. do náhradnej osobnej starostlivosti starým rodičom, E. K. a E. K., obaja bytom X., Z. D. XX/X. L. II. vymedzil práva a povinnosti starých rodičov tak, že sú povinní vykonávať osobnú starostlivosť o maloletú K. v rovnakom rozsahu ako rodičia, sú oprávnení a povinní maloleté dieťa mať pri sebe, vykonávať nad ním dohľad, sústavne a dôsledne starať sa o jeho výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj a majú právo v bežných veciach maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok. Úkony presahujúce rámec bežnej veci podliehajú schváleniu súdu. Výrokom III. matke maloletej, F. K. uložil povinnosť platiť na výživu maloletej K. mesačne sumu 50 eur, vždy do 20. dňa v mesiaci vopred, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia, k rukám starej matky E. K.. Výrokom IV. otcovi maloletej, E. K. uložil povinnosť platiť na výživu maloletej K. mesačne sumu 130 eur, vždy do 20. dňa v mesiaci vopred, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia, k rukám starej matky E. K.. Výrokom V. zmenil rozsudok Okresného súdu Prievidza č.k. 4P/26/2015-27 zo dňa 6.8.2015, v časti ktorej bolo rozhodnuté o zverení maloletej K. do osobnej starostlivosti otca a určenie výživného matke. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že starí rodičia maloletej K. žiadali, aby súd maloletú K. zveril do ich náhradnej osobnej starostlivosti a uložil obom rodičom maloletej platiť na jej výživu mesačne sumu 80 eur. Maloletá je ich vnučkou, jej rodičia dlhodobo nežijú v spoločnej domácnosti a hoci nie sú rozvedení, každý si našiel nového partnera a založil novú rodinu. So svojou dcérou sa matka vôbec nestýka a ani sa o ňu nezaujíma. Otec maloletej, ich syn, prispieva na maloletú finančne, ale do svojej domácnosti ju zobrať nemôže. Vnučka žije v ich domácnosti od doby, kedy sa rodičia rozišli, určitú dobu žila u otca, ale jeho nová partnerka s tým nesúhlasila. Celú starostlivosť o maloletú už roky zabezpečujú starí rodičia. Vnučka už nastúpila na strednú školu a majú problémy pri zabezpečovaní podpisu zákonného zástupcu. Keďže maloletú vychovávajú od narodenia, viaže ich k nej silné citové puto a i naďalej ju chcú vychovávať. Vykonaným dokazovaním súd prvej inštancie dospel k záveru, že je v záujme maloletej K., ktorá sa už blíži k veku dospelosti, aby bola zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starým rodičom, u ktorých i v súčasnej dobe býva a ktorí jej zabezpečujú osobnú starostlivosť. Starí rodičia sú manželia a majú vytvorené v mieste svojho bydliska vhodné podmienky k tomu, aby mohli maloletej K. naďalej poskytovať osobnú starostlivosť, pričom obaja

prejavili záujem i naďalej sa o maloletú osobne starať. Rodičia so zverením svojej maloletej dcéry do osobnej starostlivosti starým rodičom súhlasili, nakoľko sami nemajú vytvorené podmienky k tomu, aby mohli maloletej zabezpečiť osobnú starostlivosť. Z vyššie uvedených dôvodov zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov bolo v záujme maloletej, a preto súd prvej inštancie zveril maloletú do náhradnej osobnej starostlivosti starým rodičom, vychádzajúc aj z toho, že vzťah medzi nimi a maloletou je citovo blízky. Súčasne starým rodičom určil aj rozsah ich práv a povinností. Vo vzťahu k povinnosti rodičov prispievať na výživu maloletej, súd prvej inštancie vzal do úvahy súčasné pomery na strane oboch rodičov, ktorí majú ďalšiu vyživovaciu povinnosť k spoločnému synovi, vychádzajúc z ich súčasných príjmov a nákladov, na ktorých sa podieľajú, zohľadniac pri tom odôvodnené súčasné potreby maloletej K., ktorá od septembra navštevuje strednú školu mimo svojho terajšieho bydliska a s tým súvisiace náklady, prihliadajúc aj na vek maloletej, určil súd otcovi vyživovaciu povinnosť na maloletú vo výške 130 eur mesačne a matke, u ktorej súd zohľadnil aj ďalšiu jej vyživovaciu povinnosť k maloletej dcére V., uložil platiť na výživu maloletej K. mesačne sumu 50 eur. Súčasne, s poukazom na ust. § 45 ods. 8 Zákona o rodine súd rozhodol tak, že obaja rodičia maloletej budú výživné platiť počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia k rukám starej matky.

2. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie kolízny opatrovník, ktorý napadol výroky III. a IV. v časti určujúcej spôsob platenia výživného rodičmi maloletej. Poukázal na znenie ust. § 45 zák. č. 36/2005 Z.z. o rodine, pričom mal za to, že výživné od rodičov na maloleté dieťa sa poukazuje osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti iba za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt na území iného členského štátu Európskej únie. Pokiaľ tieto osoby majú evidovaný trvalý pobyt na území SR, výživné sa poukazuje na Úrad práce sociálnych vecí a rodiny. Z uvedených dôvodov sa domáhal zmeny napadnutého uznesenia v tom smere, že obaja rodičia budú zaviazaní platiť výživné na účet Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Prievidza.

3. Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec v zmysle ust. § 65, § 66 a § 67 CMP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP).

4. Podľa § 111 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej CMP) v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozhoduje o

- a) mene a priezvisku maloletého,
- b) úprave výkonu rodičovských práv a povinností,
- c) výžive maloletého,
- d) styku s maloletým,
- e) poručníctve,
- f) opatrovníctve maloletého,
- g) odovzdaní maloletého,
- h) veciach maloletého, o ktorých sa rodičia nevedia dohodnúť,
- i) schválení právneho úkonu maloletého,
- j) zastupovaní maloletého,
- k) správe majetku maloletého,
- l) ústavnej starostlivosti a iných výchovných opatreniach,
- m) ochranných opatreniach,
- n) pestúnskej starostlivosti,
- o) zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti,
- p) iných veciach, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

12. Podľa § 120 ods. 1 CMP súd rozhoduje rozsudkom vo veciach podľa § 111 písm. b) až d), h) a i), inak rozhoduje vo veci samej uznesením.

13. Podľa § 120 ods. 2 CMP súd rozhoduje rozsudkom tiež o predĺžení náhradnej starostlivosti okrem náhradnej osobnej starostlivosti po dosiahnutí plnoletosti dieťaťa a o zrušení rozhodnutí o takejto náhradnej starostlivosti.

14. Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

15. Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

16. Podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné poukazovali počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, úradu práce, sociálnych vecí a rodiny; po dovŕšení plnoletosti dieťaťa sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu. Ak je osobou, ktorej je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa podľa § 45 ods. 2 druhej vety, súd rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné uloží povinnosť, aby výživné poukazovali osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti.

17. Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

18. Odvolací súd preskúmaním veci s poukazom na vyššie citované zákonné ustanovenia dospel k záveru, že súd prvej inštancie nesprávne rozhodol o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti a o určení vyživovacej povinnosti uznesením, nakoľko v zmysle § 120 ods. 1 CMP sa o určení vyživovacej povinnosti rozhoduje rozsudkom. V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že na rozšírenom zasadnutí občiansko-právneho kolégia Krajského súdu v Trenčíne dňa 23.03.2017 bolo prijaté stanovisko, že o zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti sa má správne rozhodovať rozsudkom. Aj keď odkaz na § 111 písm. o) nie je výslovne uvedený v § 120 ods. 1 CMP, bolo by nelogické, aby sa o zverení do náhradnej osobnej starostlivosti rozhodovalo uznesením, keď je zo zákona spojené s rozhodovaním o vyživovacej povinnosti, kde sa rozhoduje rozsudkom, a okrem toho aj o predĺžení alebo zrušení náhradnej osobnej starostlivosti sa rozhoduje rozsudkom (§ 120 ods. 2 CMP).

19. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 389 ods. 1 písm. b), § 391 ods. 1 CSP).

20. Záverom odvolací súd ešte dodáva, že súd prvej inštancie rovnako pochybil, keď rozhodol tak, že zaviazal otca výživné hradiť do rúk starých rodičov maloletej K. podľa ust. § 45 ods. 8 veta druhá Zákona o rodine. V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že vzhľadom na rozdielnosť rozhodovania v totožných veciach (sp. zn. 4CoP/25/2016, sp. zn. 17CoP/55/2016) prijal na zasadnutí občiansko-právneho kolégia Krajského súdu v Trenčíne dňa 31.08.2016 zjednotenie stanovísk vo veciach sp. zn. 17CoP/55/2016 a 4CoP/25/2016 k výkladu ust. § 45 ods. 8 Zákona o rodine tak, že platobným miestom výživného v prípade náhradnej osobnej starostlivosti je úrad práce, sociálnych vecí a rodiny a neplatí to len v prípade, ak je dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti prarodičovi mal. dieťaťa, súrodenčovi mal. dieťaťa alebo súrodenčovi rodiča mal. dieťaťa, ktorý má pobyt na území členského štátu mimo

územia Slovenskej republiky. Odvolací súd má teda po zjednotení stanoviska v danej veci za to, že miestom platenia výživného je Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza.

21. V ďalšom konaní súd prvej inštancie rozhodne o návrhu starých rodičov o zverenie mal. K. do náhradnej osobnej starostlivosti rozsudkom.

22. Vysloveným právnym názorom odvolacieho súdu je súd prvej inštancie viazaný (§ 391 ods. 2 CSP).

23. Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).